

Vinko Hübschmann, Friederik Križnar, Ferdinand Mahr, Juri Mihalič, Gabrijel Piccoli in dr. Josip Staré, kakor tudi društveni tajnik Alojzij Merlak v društveni pisarni (na Bregu v št. 6 v 1. nadstropji).

Društveno predsedništvo:

Emerik Mayer.

Ivan Murnik.

Dr. Friderik Keesbacher.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — O 40letnici cesarjevega vladanja v prav uradnem narekavanji piše „Wiener Abendpost“, večerna priloga uradne „Wiener Zeitung“ tako: Dne 2. decembra minulo bode 15 let, odkar se je spominski dan nastopa prestola Nj. ces. in kralj. apostolskega Veličanstva slavil prav nepozabljivo. — Dalje in dalje širi se blagoslov onih dobrodelnih daril in ustanov, ki so nastale v soglasji z Najvišjimi nameni in pri vsaki novi obletnici ponavljajo se v veliki državi najgorkejša voščila, ne da bi bilo treba na podnožji prestola slovesno izražati čutil udanosti, ljubezni in zvestobe, s prestola doli pa veselo hvaležnega priznanja.

Tako blagodejno ravnati v praznovanje onega dneva, s katerim se sklene 40. leto vladanja Nj. Veličanstva cesarja in kralja, bilo bi gotovo najbolj v soglasji z Njegovo najvišjo voljo.

Ako se pa vkljub temu veliki in mnogobrojni krogi pripravljajo navdani čutja udanosti in domoljubja, da bi slavili bližnji spominski dan, ako izrekamo umetnost in industrija, veda in poljedelstvo hočejo pokazati v tej zgodovinsko zanimivi dobi priborjen napredek, tedaj bode Nj. Veličanstvo to razlaganje duševnega in gmotnega ojačenja ter razcvitanja države spremljalo z zadostenjem in z živim vdeleženjem. O spominskem dnevu samem pa Nj. Veličanstvo ne želi, da bi bil povod slovesnemu obhajanju, ker ga tudi ne priporoča nikakoršna navada, ker tudi brez sijajnega kinča, brez uradnega izražanja udanosti brez odpošiljanja deputacij in čestitanja v adresah je Nj. Veličanstvo prepričano vedno potrjene udanosti svojih narodov in trdnosti vezi, katera v blagoslov skupne domovine kneza in ljudstvo tako tesno veže.“

V predstoječi izjavi je tedaj očitno izražena Najvišja volja, kako praznovanje 40letnice bi bilo v soglasji z nameni cesarjevimi, ter bode vodilo za vse avstrijske dežele in narode.

Naučni minister Gautsch oglašil se je zopet z novo naredbo, ki zadeva poslovanje onih profesorjev srednjih šol, ki so državni poslanci, in katera odločuje, da se jim za vso dobo državnega zbora, dokler so poslanci, ni vdeležiti podučevanja. — To zna pri nekaterih deželskih in občinskih srednjih šolah imeti posledico, da se poslanci-profesorji denejo v pokoj, izrekoma na to teži dunajski mestni zastop.

Ogerska. — Peštanski časniki zagnali so minuli teden glas, da je v narodnem ogerskem muzeji in v galeriji slik zginilo mnogo dragocenih stvari, nekatere pa

da so zamenjane z malovrednimi ponarejenimi. — Enaka poročila v več časnikih dale so poslancu opozicije povode, v državnem zboru zavolj tega staviti interpelacijo, o kateri je naučni minister obljubil kar prej moč odgovoriti takoj omenjajoč, da se mu tako očitane po vsem zdi neverjetno. — Druga interpelacija vložila se je zaradi izvolitve trgovskega ministra grofa Szecheny-a v Kaposvaru. Pri tej volitvi vršilo se je toliko nasilstva in neredov, da je bilo celo Madjarom, ki so vajeni, da se pri vsaki večji volitvi nekoliko oseb pobije, preveč.

Hrvatska. — V Zagrebu bil je izid pri vseh 19 dopolnilnih volitev v mestni zastop narodu dovoljen proti banu. — V deželnem zboru pa se je izvolitev Starčevićana Folnegoviča, ki je imel en glas večine, zavržla, nasproti pa se proglasil kot izvoljen minister Bedekovič.

Nemška. — Prvi novoizvoljenemu predsedniku francoske republike, Sadi Carnotu, sovražna glas prihaja z Nemške. Merodajni listi in znana glasila nemške vlade namreč ugovarjajo zoper novega predsednika, da do sedaj še ni nikdar pokazal svojega političnega značaja in pa posebne odločnosti. — Iz tega sklepajo oni listi, da položaj na Francoskem zopet kmalu nastane negotov in da je prav lahko mogoče, da nastane uže na spomlad vojska. — Iz tega pa je sklepati k večem, da Sadi Carnot nikakor ni po volji Bismarku, in da mu ta namerava nagajati, ker bi sicer znal Francosko preveč ojačiti. — Prav veljavni časniški glasovi namreč trdijo da je Sadi Carnot izgleden značaj, konservativen v vsakem oziru, dober katolik in v obče miren mož, ki ne bode Nemški z lepo dajal prilike, vtikati se v notranje zadeve Francoske. — Naravno torej, da nov predsednik francoske republike Bismarku ni po volji.

Francoska. — Za obsodbo generala Caffarella sledila je zatožba Wilsona, zeta predsednika Grevyja, in ta je dala francoskim veljavnejšim politikom povod, zahtevati odstop predsednikov. Grevy se je sicer trdovratno branil, pa, ko ni več našel veljavnega politika, kateri bi bil hotel pod njegovim predsedstvom sestaviti novo ministerstvo, bil je prisiljen udati se.

Ko se je to zgodilo ter je predsednik obljubil odstopiti minuli četrtek, izreklo je staro ministerstvo Rouvier-ovo, da hoče obdržati vlado še do izvolitve novega predsednika.

Skrajno stranko republikancev pa je začel strah obhajati, ko je vse kazalo na to, da pri volitvi prodere kandidat zmernejše republikanske stranke. Največ pristašev imela sta bivša ministra Ferry in Freycinet.

Skrajni levičarji pošljejo deputacijo k predsedniku Grevy-u s prošnjo, da naj še ostane. — Grevy začel je takoj zopet omahovati, in naznanilo o odstopu predsednikovem preložilo se je na petek. Ko so se pa vsi merodajni krogi iz novega izrekli, da o preklicu odstopa nikakor ne more biti govora, naznanila se je odpoved Grevyjeva zbornicama v petek in ob enem sklicali ste se obe zbornici kot narodni kongres v izvolitev predsednika republike na soboto popoludne v Versail.

Pri prvi volitvi prejel je največ glasov, ravno 200, Ferry, Freycinet pa krog 25 manj, Sadi Carnot pa

blizo 80. Kasneje zedinile so se vse republikanske stranke, potem ko se je najprej Freycinet odpovedal kandidaturi na korist Sadi Carnota in je pri drugi volitvi ta prejel nad 300 glasov, na tega kandidata, tako, da je bil pri tretji volitvi izvoljen Sadi Carnot z 661 glasovi izmed 854.

Sadi Carnot, novoizvoljen predsednik republike francoske, je še primeroma mlad mož, 50 let star; po množini glasov, katere je prejel pri izvolitvi, soditi je mož gotovo odločen republikan in tak, da si do sedaj še ni nakopal odločnega nasprotja nobene republikanske stranke.

Nemški in ruski poslanik bila sta med prvimi onih, ki so mu čestitali k izvolitvi. Ob 2. uri popoldne pričeta izvolitev bila je uže pred 5. uro gotova. Dve uri kasneje odpeljal se je novoizvoljenec po železnici v Pariz in se takoj podal v vladinsko palačo, kjer je sprejel prva čestitanja. Vsi ministri, razun dveh, bili so pri volitvi navzoči. — Prve besede, katere je pri svojih zahvalah rabil novoizvoljenec, bile so „pomirjenje“. Ako to kaže na namere njegovega vladanja, tedaj bi se smelo soditi, da se Francoska v resnici začne pomirjati in da mirno in brez vriša dela svoje priprave za vse mogoče slučaje. — Tako vladanje bode za sosedno Nemško veliko bolj nevarno, kakor pa vedno kričanje in žuganje po navadi bivšega vojnega ministra Boulanger-ja. In za Avstrijo, izrekoma za tostransko polovico?

Ni dvombe, da je za nas pravo evropejsko ravnotežje ugodnejše, kot prevelika moč ene ali pa druge sosedne države. — Ako se oziramo na premogočno Nemško, je gotovo, da nam njena ekspanzivnost ni nevarna, dokler ji nasproti stoji močna in bojaželjna Francoska, dokler ima v svoji oblasti nezadovoljno Alzacijo. Ko bi tega več ne bilo, ne mogli bi si biti svesti ne en dan več, da se ne izdá klic: „Nemška do Adrije!“ Osoda Slovencev bila bi, ako bi se ta klic kedaj vresničil, odločena.

Najnovejše vesti.

Ali vojska ali mir?

„Fremdenblatt“, glasilo unanjega ministerstva, piše v današnji številki z ozirom na vojne priprave Ruske: „Vsak odkritosrčen prijatelj miru bi mogel najglobokejše obžalovati, ako bi večje zbiranje vojakov ruskih napravilo strah, da so naše meje v nevarnosti in bi mi bili prisiljeni, staviti vprašanje, ali ne zahteva neobhodna skrb za varnost države tudi od naše strani primernih naredeb, da ne zaostanemo nasproti po vsem neizzivanem in pretečim pripravam sosedu.“

Prav v takem duhu glasi se članek poluradnega lista nemške „Post“, ki ravno sedaj piše pomenljive besede o neuspehu poskušnje Bismarkove nasproti ruskemu caru tako:

„Razkladanje Bismarkovo pri caru Aleksandru ostalo je brezvspešno, bati se je, da rusko

oboroževanje nagališki meji namerava udarec zoper sosednega zaveznika in vpraša se, ali bo ta udarec Nemški dopuščal, dolgo v miru ostati. — Prav očitno je, da ste te dve izjavi Avstrijske in Nemške v oski zvezi, morebiti dogovorjeni. Ako niste znamenje preteče vojskine nevarnosti in izrečene v ta namen, da bi se pretenje Ruske zavrnilo, potem pa imamo pred saboj zopet Bismarkov manever vpeljan v ta namen, da bi se mu ravno sedaj v državnem zboru zahtevana črna vojska, toliko bolj gotovo in hitro dovolila.

Laška. — V današnji seji zbornice v Rimu izjavil je ministerski predsednik Crispi, da je vlada zavolj potresa v Calabriji takoj tje pomoč poslala, da se je vojni minister naprosil, tje odposlati pijonirjev, da podpirajo reševalna delovanja, da popravijo večje poškodbe in zvršijo izpraznenje porušenih hiš. Mestni zastop Rimski je ponesrečenim odposlal 100.000 frankov. Po zadnjih telegramih se je v Bisignani porušilo 900 hiš, 22 oseb je usmrtenih in 60 ranjenih.

Washington (Amerika). — Dne 4. bil je kongres odtvorjen. Palmer oglašil je predlog za omejitev naseljanja, po katerem bi bil vsak naseljenec prisiljen, po spričalu ameriškega konsula svojega okraja dokazati, da je vreden ameriškega državljanstva, sicer mu ni dopuščeno, stopiti na suho.

Francoska. — Sadi-Carnot sprejel je v ponedeljek Gobleta in Clemenceau-a in danes nadaljuje sprejemanje. Trdi se da bode jutri (v četrtek) sestava ministerstva gotova, ter da ta dan doide zbornicam manifest predsednikov. Zasedanje sklene se po sprejetem začasnem budgetu, skoraj gotovo Goblet sprejme sestavo ministerstva in obdržita Rouvier in pa minister unajnih zadev Flourens, svoja portefeuilla.

Listnica vredništva. Gosp. Radoslav D. B. — pri sv. Benediktu post. St. Leonhard: Naš list se Vam bode dopušiljal in jako drago nam bode, ako nam dopošljite prilično stvarnih dopisov. Vred.

Žitna cena

v Ljubljani 30. novembra 1887.

Hektoliter: pšenice domače 5 gold. 69 kr. — banaške 6 gold. 85 kr. — turšice 5 gold. 36 kr. — soršice 5 gold. 50 kr. — rži 4 gold. 6 kr. — ječmena 3 gold. 41 kr. — prosa 3 gold. 74 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 27 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 21. novembra.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. — kr. — Rž 5 gold. 4 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 4 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 56 kr.